

spomenka ŝtimec

ombro sur interna pejzaĝo

romano

*144 paĝoj, 21 cm
kartone bindita
24 gld.*

*+10% por sendokostoj
33% rabato por kvantaj
mendoj (min. 3 ekz-oj)*

*edistudio
cp 213 - i-56100 pisa
italujo
pĉk 12230561*

Jam la unuaj frazoj de ĉi tiu psikologia romano kaptas vian atenton pro la trafa bildo, kiun uzas la aŭtorino por priskribi sian animstaton. Ĝi kaj ankaŭ la kerneca stilo pensigas pri poezio. Tamen estas prozo, sed kia prozo! Plena de surprizaj bildoj kaj diroj, kiuj unuavide ofte ŝajnas iom absurdaj, sed kiujn plene pravigas la kunteksto. Ili male atestas akran, analizan perceptemon kaj observemon de la propra psiko.

Ĉi tiu debuta romano de Spomenka Ŝtimec estas tre interesa, nepre leĝinda verko.

Rejna de Jong, Heroldo 1985/2

Terminologia sistemigo kaj klasifiko de flekse streĉataj konstruelementoj

*Jan Werner (Ĉeĥoslovakio)**

1. Enkonduko

Faka lingvostilo de Esperanto bedaŭrinde evoluas nature, dum la naciaj lingvoj tiudirekte estas nun planataj en normiga procedo.

Kiel fakulo pri konstruado mi plurfoje luktis esprimcele pri nocio, kiun oni dume anstataŭigas per la termino TRABO, ofte nekonvene. Revizianta lernolibron pri maŝinelementoj, mi pro la sama nocio estis embarasita eĉ pli, ĉar mia lingva sento rifuzadis akcepti, ke maŝinojn konsistigas traboj. Kiel redaktoro de tiu ĉi kajero de SR mi lingve redaktis la artikolon de *B. Hanák* pri aviadika temo. En fig. 12 denove aperis «traboj». Pristudinte la problemon mi proponas novan terminon, kiu funkcii kiel **hiperonimo** por ĉiuj flekse streĉataj konstruelementoj, negrave ĉu en la fako dom-aviaŭ ŝip-konstrua.

2. Limigo de hiperonima nokia enhavo

La hiperonimon kiel reprezentanton de la klaso ni provizore nomu la elemento *x*. Ĝi estas interfaka fenomeno. Kiel teoria subjekto ĝi apartenas al meĥaniko, kiel aplikata materia korpo ĝi apartenas al diversaj teĥnikaj fakoj, kiuj okupiĝas pri konstruado de domoj, pontoj, maŝinoj, ŝipoj, avioj k.a.

La limigon de nokia enhavo de koncerna sennoma hiperonimo ni atingos per ĝia difino: Konstruelemento *x* estas 1. en konstrufaka statiko elasta linia statika sistemo, formita kiel vergo aŭ kiel verga trusa konstrukto, 2. ĝenerale en konstrufako ĝi estas korpo, kutime rĝula kaj longa, 1., 2. kiu estas apogita aŭ pendigita en unu aŭ kelkaj lokoj tiel, ke ŝarĝita per eksteraj fortoj ĝi ne moviĝas, nek difektiĝas (flekse, torde, ŝire, preme). La elementoj *x* estas

* Inĝeniero-arĥitekto, laboranta en esplora sekcio por industri-konstruado en *Brno*. Adreso: *Kroftova 84, CS-61600 BRNO.*

esencaĵoj de diversaj konstruaĵoj. Ili estas streĉataj per flekso, iam ili estas ankoraŭ tordataj, premataj aŭ tirataj.

Klasifikaj kriterioj

Diversaj rilatoj inter fakulo kaj la elemento generas vidpunktojn, laŭ kiuj ni povas sisteme aranĝi ĉiujn suborditajn specajn nociojn, t.e. hiponimojn, de nia klaso. La kriteriojn ni povas konsideri en unu nivelo, la interna disdivido en unuopaj subklasoj estas karakterizata per vertikala hierarkio. Por montri ĝin mi uzas adekvantan numeradon (en la ĉapitro 4-a). La bazaj kriterioj en domkonstrua kaj konstruĝenieria fakoj estas:

statika, forma, materiala, konstrukta, teĥnologia, laŭcela (laŭdestina).

4. Sistemigo de la nocioj

4.1. Statika kriterio

4.1.1. statike determinita *x*

- 4.1.1.1. simple apogita *x*
- 4.1.1.2. *x* kun unu aŭ du kantilevraj ekstremoj
- 4.1.1.3. konzola *x* (konzolo)
- 4.1.1.4. kontinua artikita *x* (kondiĉe, ke la sumo de artikoj egalas al grado de statika nedeterminiteco)

4.1.2. statike nedeterminita *x*

- 4.1.2.1. kontinua *x*
- 4.1.2.2. fiksita *x* (unekstreme aŭ duekstreme)
- 4.1.2.3. elaste fiksita *x*
- 4.1.2.4. frama *x* (kiel parto de frama sistemo)
- 4.1.2.5. *x* sur elasta aŭ duonelasta kuŝejo

4.2. Forma kriterio

4.2.1. Laŭ evoluo de laŭlonga akso:

- 4.2.1.1. rekta *x*
- 4.2.1.2. romplinia *x*
- 4.2.1.3. kurblinia *x*

4.2.2. Laŭ pozicio rilate al observanto:

- 4.2.2.1. horizontala *x*
- 4.2.2.2. oblikva *x*
- 4.2.2.3. vertikala *x*

4.2.3. Laŭ pozicio en la konstrukto:

- 4.2.3.1. laŭlonga *x*
- 4.2.3.2. transversa *x*

4.2.4. Laŭ profilo:

- 4.2.4.1. plenprofila *x*
- 4.2.4.1.1. traba *x* (trabo)
- 4.2.4.1.2. vanda *x*
- 4.2.4.1.3. slaba *x*

- 4.2.4.2. aperta *x*
- 4.2.4.2.1. I-profila *x*
- 4.2.4.2.2. U-profila *x*
- 4.2.4.2.3. C-profila *x*
- 4.2.4.2.4. Z-profila *x*

- 4.2.4.3. kava *x*
- 4.2.4.4. plurmembra *x*
- 4.2.4.5. konstantprofila *x*
- 4.2.4.6. variprofila *x*

4.3. Materiala kriterio

4.3.1. ŝtala *x*

- 4.3.1.1. laminita *x* (laŭ PIV: laminatika)
- 4.3.1.2. veldita *x*
- 4.3.1.3. nitita *x*
- 4.3.1.4. ŝraŭbita *x*

4.3.2. ligna *x*

- 4.3.2.1. najlita *x*
- 4.3.2.2. ŝraŭbita *x*
- 4.3.2.3. gluita *x*
- 4.3.2.4. dubelita *x*

4.3.3. ŝtalbetona *x*

- 4.3.3.1. monolita *x*
- 4.3.3.2. prefabrikita *x*

4.3.4. *x* el aliaj materialoj

4.4. Konstrukta kriterio

- 4.4.1. homogenprofila *x*
- 4.4.2. kunmetita *x*
- 4.4.3. armita *x* (laŭ maniero de ŝtalbetono)
- 4.4.4. jungita *x* (kutime el du diversaj, funkcie kunjungitaj materialoj)
- 4.4.5. prestreĉita *x* (ofte ŝtalbetona)
- 4.4.6. trusa *Z*
- 4.4.7. teleskopa *x*

4.5. Teĥnologia kriterio. Ĝi estas dense ligita kun la kriterioj materiala kaj konstrukta. Ekz. la teĥnologioj de veldado, nitado, gluado k.t.p. apartenas al koncenaj materialaj variantoj. Simile prefabrikado, armado, cetere la ŝtabelaĵo mem reprezentas ankaŭ teĥnologion.

4.6. Laŭcela (laŭdestina) kriterio

- 4.6.1. solivo (plafona trabo)
- 4.6.2. tegmenta *x*
- 4.6.2.1. patno
- 4.6.2.2. ĉevrono
- 4.6.2.3. binda trabo
- 4.6.2.4. bindoro (super hala spaco)
- 4.6.3. placeta kaj interplaceta *x* (en ŝtuparejo)
- 4.6.4. ĉeftrabo
- 4.6.5. subgrua *x*
- 4.6.6. punta *x*

5. Konkludo

La sistemigo en la 4-a ĉapitro ne estas kompleta, rilatoj inter unuopaj subklasoj kaj nocioj ne estas montritaj, kvankam ili ekzistas. Ili meritis grafikan prezenton. Kompleta terminologia laboraĵo bezonas ankaŭ difinojn de ĉiuj nocioj, sed tio space superus la kadron de tiu ĉi kontribuajo.

Sekvante la amplekson laŭ suborditeco ni povas konsciigi pri la ĝisnuna misproporcia funkciado de la termino TRABO. Ĝi nepre ne respondas per sia enhavo al la rolo de prikonsiderata hiperonimo. La rilato inter la hiperonimo kaj ĉiu hiponimo estas: ĉio validanta pri la hiperonimo validas ankaŭ pri ĉiu hiponimo, sed ne male. Hiponimoj distingiĝas per restriktaj karakterizaĵoj. Por ĉiuj probleme interesitaj fakuloj verŝajne estas akceptebla la ideo de nova termino.

Konsiderante ĉiujn principojn de vorta elekto kaj formigo mi proponas novan terminon BALKO, kiu estas transprenata kiel vorto parte internacia, nemotivita (angle: *balk*, *baulk*; dane: *bjelke*; germane: *Balken*; nederlande: *balk*; pole: *belka*; ruse: *balka*; svede: *balk*, *bjälke*).

Glosaro

avio — v. la artikolon de *B. Hanák*: Aerodinamiko de normala Rogallo-glisilo, SR 2/1984.

bindoro — ĉefa transversa balko de kutime plata tegmento, ebliganta kovri pli vastan spacon kaj pli grandan spanon ol la patna tegmento. Angle: *bent*, *roof truss*; france: *pan de charpente*, *ferme de toit*; germane: *Binder*.

hiperonimo — la nocio **a** estas nomata hiperonimo de la nocio **b**, se **b** posedas la samajn karakterizaĵojn kiel **a** kaj unu aŭ pli da kromaj karakterizaĵoj.

hiponimo — la nocio **b** estas nomata hiponimo de la nocio **a**, se **a** estas hiperonimo de **b**.

patno — horizontala membro en tegmenta ĉarpenaĵo; ĝia funkcio estas subteni ĉevronojn. Vidu SV, 72/416. Angle: *purlin*; france: *panne*; germane: *Pfette*.

Systemizace a klasifikace stavebních prvků namáhaných ohybem

Stavební prvek namáhaný ohybem je nosník. V esperantu pro pojem nosník bývá používán termín «trabo», odpovídající přibližně českému termínu trám. Pomocí třídících kritérií a znaků byl pro nosníky v oboru pozemního a inženýrského stavitelství vytvořen systém, z něhož vyplývá nutnost volby nového esperantshého termínu, protože «trabo» neodpovídá požadavkům rozsahu podle podřazenosti.

Průzkumem v evropských jazycích bylo nalezeno etymologicky vhodné řešení pro pojednávající rodový pojem. Autor doporučuje nový termín «balko».

Edistudio ... la arto eldoni

Edistudio estas unu el la ĉefaj Esperanto-eldonejoj. Per siaj ĝisnunaj 30 titoloj en kaj pri la Internacia Lingvo, ĝi provizas valoran bibliotekon, kiu atestas pri la viveco kaj seriozeco de la Esperanta kulturo.

Lernolibroj. Vortaroj.

Renato Corsetti - Mauro La Torre - Nino Vessella — *Lingua Esperanto — Corso di base* — f-to A5, p. 304, lire 18.000

Alberto Menabene - Giovanni Francesco Barbalace — *Corso di Esperanto — Per gli studenti delle scuole medie e superiori* — f-to B5, p. 236, lire 18.000

Marinko Ĝivoje — *Onimoj* — f-to B6, p. 124, gld. 12

Marinko Gjivoje - Stevan Živanović — *Rečnik Esperantsko-Srpskrohrvatski / Esperanta Serbokroata vortaro* — f-to B6, p. 240+16, gld. 9

Marinko Gjivoje — *Rječnik Hrvatskosrpsko-Esperantski / Kroatoserba Esperanta Vortaro* — f-to B6, p. 372+16, gld. 9

Çełsi i gjuhës Esperanto (Albana ŝlosilo) — Esperanto-societo Struga — f-to A7, p. 36, gld. 1

Lingvistiko. Instruado. Eseoj ĝenerale.

Bruno Migliorini — *Lingvaj aspektoj de Esperanto (1924-1963) eseoj* — f-to A5, p. 100, bindita, 24 gld.

Kolomano Kalocsay - Gaston Waringhien - Roger Bernard — *Parnasa gvidlibro — Tria eldono reviziita kaj kompletigita* — f-to A5, p. 208, gld. 27

Helmut Sonnabend — *Esperanto: lerneja esperimento — raporto, analizo, konkludo — kajeroj de Internacia Pedagogia Revuo* — f-to A5, p. 160, gld. 12

Pietro Rizzo — *Sesdek jaroj / Aldonaj konsideroj* — 2 vol-oj, f-to B5, p. 40+12, gld. 6

Pietro Rizzo — *Lineamenti di lessicografia dell'Esperanto* — f-to B5, p. 64, gld. 6

Giorgio Silfer k.a. — *La sesdekoka - ĉu decida jaro* — f-to A4, p. 24, gld. 6

Beletro.

Poezio.

Aldo de' Giorgi — *Pretertempe* — *poemaro* — f-to A4, p. 64, bindita, gld. 18